

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. De sociale højskoler

De sociale højskoler uddanner socionomer (tidligere socialrådgivere) til arbejdet som socialformidler. Socionomuddannelser foregår endvidere på Roskilde og Ålborg universitetscentre, og derudover er der socialformidleruddannelse ved Danmarks Forvaltningshøjskole.

Højskolerne varetager endvidere efteruddannelsesopgaver (årskurser og kortere kurser).

Den første sociale højskole blev oprettet som en selvejende institution i København i 1937 på baggrund af socialreformen i 1933 og udtalelser fra Svangerskabskommissionen og Befolkningsskommissionen med henblik på at etablere en særlig uddannelse af personale til at afhjælpe vanskeligheder i forbindelse med sygdom og indlæggelse på hospital.

I lov nr. 119 af 15. marts 1939 om mødrehjælpsinstitutioner blev der stillet krav om, at den del af personalet, der ikke udelukkende beskæftigede sig med kontorarbejde, skulle have gennemgået et anerkendt kursus for socialhjælper eller være i besiddelse af en uddannelse, der kunne sidestilles hermed. Der blev herved tilvejebragt lovgrundlag for den sociale grunduddannelse med rådgivende og støttende funktioner som det centrale, der allerede i et vist omfang havde været praktiseret.

I årene fra 1957 til 1971 blev der yderligere oprettet 4 sociale højskoler, i Århus, Odense, Ålborg og Esbjerg. De blev som den sociale højskole i København etableret som selvejende institutioner. En fælles bestyrelse var den øverste ledelse af de 5 højskoler.

Da Ålborg Universitetscenter ved lov nr. 312 af 19. juni 1974 om Ålborg Universitetscenter blev oprettet med virkning fra 1. juli 1974, blev socialrådgiveruddannelsen ved Den sociale Højskole i Ålborg overført til centret, og højskolen derved integreret i en statsinstitution.

De 4 øvrige sociale højskoler, i København, Århus, Odense og Esbjerg, er fortsat selvejende institutioner. Sagerne vedrørende uddannelsen af

socialrådgivere, herunder de sociale højskoler, blev ved kgl. resolution af 14. juni 1974 overført fra socialministeriet til undervisningsministeriet med virkning fra 1. juli 1974, og sekretariatet for de sociale højskoler indgik som en del af undervisningsministeriet. Den fælles bestyrelse for de sociale højskoler blev nedlagt, og højskolerne, hvis driftsudgifter afholdes fuldt ud af staten, har siden 1974 stort set været drevet, som om de var statsinstitutioner.

Det har siden de sociale højskoler overførsel til undervisningsministeriet i 1974 været tanken, at de 4 sociale højskoler ved et lovforslag om statsovertagelse skulle søges tillagt status som statsinstitutioner og de personer, der er ansat på tjenestemandslignende vilkår og er medlemmer af en statsunderstøttet pensionskasse, derved få mulighed for at blive ansat som statstjenestemænd.

2. Udvalget vedrørende socialformidleruddannelser

I 1976 nedsatte undervisningsministeriet efter beslutning af finansministeren, socialministeren og undervisningsministeren et udvalg (udvalget vedrørende socialformidleruddannelser), der skulle undersøge samfundets fremtidige behov for socialformidleruddannelse og mulighederne for en faglig koordinering imellem eventuelle forskellige typer uddannelse.«

Et lovforslag om statens overtagelse af de sociale højskoler har afventet resultatet af udvalgets undersøgelser.

Udvalget har i 1977 afgivet betænkning (nr. 818) om de fremtidige uddannelser. Udvalgets flertal har foreslået en fælles ramme for socialformidleruddannelserne gennem fælles mål, indhold, evaluering og censorkorps og derigennem et grundlag for et praktisk samarbejde om f. eks. udarbejdelse af læremidler og tilvejebringelse af praktikpladser og mulighed for, at studerende med en forskellig baggrund kan få adgang til en fælles overbygningsuddannelse.

Udvalget har på denne baggrund overvejet og stillet forslag om fordeling af den årlige tilgang af studerende på de forskellige uddannelsesforløb og